

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, közséj jegyzőknak és tanítóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábellyel és támlappal együtt 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Többszöri hirdetésnél kedvezményeket nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz juttathatók.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

A létért való küzdelem.

A megélhetési viszonyok talán soha nehezebbek nem voltak, mint korunkban. Az ipar, kereskedelem pang, sehol semmi élet, mintha csak a halottország meséje ujlana fel, olyan képet nyújt hazánk szemlélete.

Jól tudjuk mindnyájan, hogy minő erőfeszítéssel kell megküzdenuink, hogy egzisztenciánkat fenntarthassuk. Az óriási versengés és az a körülmény, hogy mindenki igyekszik az életmódját a lehető legkényelmesebbé tenni, idézik elő azután, hogy a létért való küzdelem minálunk oly óriási erőmegfeszítéssel jár.

Legnagyobb oka azonban abban rejlik, hogy a mi társadalmunk nem él, viszonyaihoz képest, azaz nem nyújtózkodik addig, a meddig a tataró ér, hanem legtöbbször viszonyait jóval meghaladó költséges életmódot folytatnak.

Nálunk a szegénység beismerése szégyen. Magyarországon mindenkinek reprezentálnia kell. Avval nem törődik a társadalom, hogy a szegény individuum tönkre is megy rövidesen az erejét felülmutató küzdelemben s megköveteli, hogy az orvos, ügyvéd, tanár, hivatalnok, stb. állásához mértén éljen.

Állásához mértén? Hiszen éppen itt rejlik a guny. Mert ha állásához, azaz jövedelmeihez, mert hiszen ez képezi a főtényezőt, élne, akkor bizony sok oly szükségtelen dolgot kellene elhagynia, melyek nélkül mostani életmódjukat el sem tudnók képzelni.

Vajjon jogosult-e az olyan társadalmi kényszer, amely arra készíti az embereket, hogy saját vesztükbe

rohanjanak? Hát a kor szellemét senki sem tudja megérteni? Hiszen ha évi kiadásunk csak egy fillérrel is túlhaladja jövedelmeinket, az már a vagyoni tönk szélére juttat.

Pedig hát nem egy fillérrel szokták túllépni jövedelmeiket azok az egyének, kiknek reprezentálniuk kell. És így aztán az anyagi gondok, melyek a tulkiadásokból keletkeznek, súlyos és nyomasztó érzésével küzdenek, hogy megszokott életmódjukat mindvégig folytathassák. Természetesen ez nem mindenkinek sikerül és az ily egyének miután az anyagi romlás fátuma elérte őket, elbuknak. A társadalom pedig mindig külső okot keres, hogy ezt, vagy azt az intelligens embert mi vitte arra, hogy családját, mindenét hátrahagyta, az öngyilkosságban keresett menedéket.

Mert végeredményben a bukás megoldását rendszeren az öngyilkosságban keresik. Pedig ha a belső okokat tekintjük, azonnal kiviláglana a romlás csirája már akkor, hogy el volt ültetve, mikor az első fillérrel túlhaladta a kiadás a jövedelmet.

De mi azért jól tudjuk, hogy nagyon kevés lesz azoknak a száma, kik intő szónakat példának fogadják, társadalmunk továbbra is vakon rohan önásta vesztébe, miként a fémbogar, a lámpa fényének. S miként ez megperzselt szárnynyal élettelenül hull a mindent megemészítő lángsírba, ép úgy az illetők is a fényes életmódtól ellenállhatatlanul vonzva, megperzselődve buknak sokszor a vagyoni, sőt sokszor az erkölcsi romlás sötét örvényébe.

Mert a mi társadalmunk még mindig nem tanult meg számolni viszonyaival, még nem elegendő példát

szolgáltattak neki az elbukott áldozatok. Mindnyájan panaszkodunk, sóhajtozunk a visszás és rossz állapotok felől, de hogy megjavuljunk, hogy helyére állítsuk a helyes egyensúlyt, arról még álmodni is merészség. Minden marad a régiben, míg csak be nem áll a csőd, míg csak pontként oda nem tesszük a mindent kiengesztelő revolver golyót.

A létért való küzdelem pedig mind több és több áldozatot követel, mi jót nem hozhat a magyar társadalomnak.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselő testülete folyó évi február hó 9-ik napján Gencsy Sándor polgármester elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A kevés számmal összegyűlt képviselői tagokból alakult közgyűlés a vármegye alispánjának a városi pénztárnok tisztí biztositékára vonatkozó rendelete foganatosításául intézkedett, hogy Kedves János városi pénztárnok 2000 korona biztositékot nyújtson. Erre nézve névszerint szavazással az összes megjelent képviselői tagok egyező szavazatával elfogadtatták Kedves János pénztárnoknak azon ajánlata, hogy a 2000 forint biztositék az ő és neje Varga Vilma tulajdonát tevő szilágy-somlyói 237-ik számú (kjkvben 271. hrsz. alatt foglalt taksás telek hivatalos becslés szerint 8313 kor. 82 fillérre becsült telekhasznélvezeti és épülettulajdonosi jogára bekelezt essék.

Ezzel kapcsolatban ugyancsak névszerint való szavazással az összes megjelent képviselői tagok egybehangzó szavazatával megengedtetett, hogy a volt pénztárnok Kedves György pénztárnok 2000 koronás biztositéka erejéig bekebe-

lezve levő zálogjog a szilágy-somlyói 125. és 126. sztkvekből kitöröltessék.

A balesetek alkalmából nyújtandó első segély beoktatására Zilahon megnyitandó tanfolyam ügyében érkezett alispáni felhívásra kimondta a közgyűlés, hogy a Zilahon megnyitandó tanfolyamban egyes városi lakosoknak a város pénztára terhére való részvételét szükségesnek nem tartja, — mert Szilágy-Somlyón városi tisztí orvos és több gyakorlott orvos van, akik balesetek alkalmával az első segélyt megadhatják, — a mellett meg a városban létező gyárak mindenike a baleseteknél adandó első segély nyújtására kellőleg be van rendezve. Kimondta azonban a közgyűlés, hogy a polgármester és a tisztí orvos által javaslatba hozott városi lakosok, valamint a városi rendőrök is a városi tisztí orvos által időszakonként a baleseteknél nyújtandó első segély módjára kioktatandók lesznek.

A városi kisdóvoda felügyelő bizottság által bemutatott 1900—1901-ik évi költségelirányzat 2970 korona 80 fillér bevétellel, 2425 korona 38 fillér kiadással 445 korona 42 fillér pénztári maradvánnyal helybenhagyatott és a vármegyei közigazgatási bizottsághoz felterjesztetni határozatott.

Az óvoda felügyelő bizottság pedig ebből kifolyólag megkerestetett, hogy az 1899—1900. évi számadását a közgyűléshez terjessze be.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 11-én tartotta rendes havi ülését a főispán akadályoztatása esetében dr. Kaizler György alispán elnöklété alatt.

Jelen voltak: Török István főjegyző, Kovács István t. főügyész, dr. Petri Mór kir. tanfelügyelő, Babarczy Ferencz kir. pénzügyigazgató, Munczhárt József kir. főmérnök, Kaizler Sándor árvaszéki el-

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája.

Barsang.

— Hamvazó szerdán. —

Utolsót lobbant már a rőzse lángja, Egyszer felvillan még alvó parázs, Egyet hunyorgat álmos szeme még, És aztán vége. Csönd. Kicsiny szobámba, Az unalomnak sivar éjszakája, Bontja halkan sötét köntösét.

Mély sűrű éj. Libegő, csöndes szárnyon, Rebdes köröttem az a kinzó álom, Hányszor gyötört miatta már a bú, Hogy minden tarka, színes lobbanásnak, Minden sóvárgó szenvedélynek, vágnak, A vége mind csak egy marék hamu.

Szilágyi Ferencz.

A nagynéni.

A déli pályaudvarban még csak a vonatvezető jelzésére várt a vonat, hogy elindulhasson Siófok felé, ekkor hosszú léptekkel szaladt egy fiatal ember a perironon. Kalapja nyakába lógott, felöltöje félvállról lógott a levegőben, kezében óriási rőzsacsokor, így rohent a kocsi-

vezető felé. „Siófok, második osztály!” nyögte ki nagynehezen, a barátságos kocsivezető által betuszkoltatott egy szakszba, azután kimerülve vetette magát a puhán párnázott ülésbe, éppen abban a pillanatban, amikor a mozdony sietőrege és prűskölve kezdte meg működését.

Dr. Szilánk Artur, így hívták a fiatal embert, megkönnyebbülten lélegzett fel. Félóra előtt még nyugodtan feküdt lakásán a pamlagon, hogy délutáni pihenőjét tartsa, amikor jegyének Siófokról keltezett levele hirtelen felzavarta nyugalmából. „Jőjj ide”, — írta jegyese — „ha lehetséges azonnal, a nagynéni, akivel itt időzöm, ma utazik Budapestre, egyedül vagyok tehát. Délután a vonatnál vár Idád!” Az órára vetett tekintet megmagyarázta Arturnak, hogy még csak félóra áll rendelkezésére a vonat elindulásáig, tehát nem késheztett egy percig sem. Hamar belebújt a legközelebbi kabátjába, sietve magához vett egy pár keztyűt, természetesen két balkézre való és futólépésben indult le a lépcsőn — szaladt a fölfebbvalójához, Szemlányi tanácsoshoz. Utközben majd eltiport egy hordárt, a sarki rendőr pedig gyanus szemmel nézte, mert valami menekülő gonosztevőnek hitte.

A tanácsos ur háza előtt egy pillanatra megállt Artur. Mit mondjon, hogy szabadságot kapjon délutánra? Heuréka! Edes anyja Siófokon időzik és sürgősen beszélni kíván vele! Szemlányi tanácsos — máskor igen szigorú hivatalnok — ma igen jókedvűnek látszott.

Mosolyogva hallgatta Artur kérélmét, megadta a szabadságot s e szavakkal bucsuztatta el: „En szintén Siófokra utazom este, talán lesz szerencsém.”

Ez a kijelentés az előbb még boldogságban uszó fiatal embert igen kellemetlenül érintette. Ha a tanácsos ur az anyja helyett Idát fogja kíséretében látni! De mit csináljon? Alea est jacta. Istennek az imádott nő kedvéért emberekké és állatokká változtak — és ő, ha nem is Isten — de mégis dr. Szilánk Artur visszaradjon egy kis vesztől? Még tisztól sem! Egy utba eső virágkereskedésben pompás virágcsokrot vett, a jó borralvaló ígéretével csábított bérkocsis sebessen elhajtatott a pályaudvarhoz és most szerencsésen ott ült a siófoki vonat szakaszában.

Artur gondolatai természetesen szerelme tárgyánál időztek. Nem látta Idát aitya halála óta, mert a nagynéni, kinek oltalma alatt állott, huga minden lépését megfigyelte, hogy a gonosz férfivilág elől megőrizze. Hah! Ha tudná, hogy ez a huga viszonyt folytat vele, képes volna a szegény leányt zárdába vinni. Artur körmei az ülés párnájába kapaszkodtak. Ilyen nagynéni, ilyen sárkány emberi alakban! Vajjon minő ábrázata lehet neki? Bizonyára olyan, mint a minőt a boszorkányoknak szoktak rajzolni a mesekönyvekben.

„Nem nyitnók ki az ablakot, tikasztó itt a levegő?” Ez a kérdés visszaszóltotta a gondolatokba merültet a jelenbe. Egy vele szemközt ülő, mintegy negyvenéves nő intézte hozzá; tán ez is

nagynéni, gondolta Artur, de azért sietett a kívánságnak eleget tenni, majd pedig beszélgetésbe elegyedett a vis-a-vis-jával.

A hölgy, mint a szép nem minden képviselője, fáradhatlan volt a kérdésben s Artur közlékeny természetű. Hamar elárulta, hogy jogász, nősülni szándékszik és hogy egy nagynéni, vagyis inkább „egy vén skatulya, egy méregtől duzzadó sárkány” állja epedéssel várt paradicsomának ujját.

„Ejnye, ejnye! Egy nagynéni állja tehát szerencsétlenségének útját?” jegyzé meg a hölgy. „Ez bizonyára nem szép, ha komoly szándékai vannak.”

„Ilyen messzire egyáltalán nem enged a nagynéni jutni a dolgot,” válaszolt Artur. „Bezárja jegyesemet, mint zárdabeli apácát. Mit is tud egy aggszűz fiatal, szerelemre szomjuhozó szívről?”

„No de már itt kissé védelmembe kell venni az aggszűzeket”, volt a felelet, „magam is ilyen rettegetten vén aggszűz vagyok, mégse engedném elvenni a jogot hogy szerelem dolgában beleszólhassak.”

Artur meglepetéssel szemlélte visavis-ját. A hölgy a négy X. dacára még mindig csinosnak volt mondható; így csakugyan nem képzelte magának a női világ e sokat szidalmazott fáját.

Közeledett a vonat Siófok állomási épülete felé. Epedve tekintett ki Arthur az ablakból. Ott állt forrón szeretett Idája világos öltözetben; nagy örömmel intett neki, azután megragadta kalapját és a virágcsokrot.

„Várják önt?” kérde mosolyogva a hölgy, a virágcsokorra nézve.

